

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravištvó je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor slovenskega poslanca g. dra. Šuca

v deželnem zboru štajerskem pri debati o „Schulverein-u“.

Dovoljujem si, odgovarjati na nekatere izpovedave g. poslanca dra. Rechbauerja. Ekszellenca govoril je o potrebi, da se pomiri narodnostni boj. Jaz mislim, da nij nikogar v tej visokej zbornici, ki bi ne priznaval te potrebe, saj je to prvi pogoj, da razni narodi naše države bivajo v miru drug poleg drugega, saj je to pogoj naše moči in razvoju naše moči v slučaju vnanjega boja. Ekszellenca pa je pozabil navesti i najmanjše sredstvo, kako bi se odpravil narodnostni boj s sveta. Omenil nij drugega, nego to, mi naj bi bili zadovoljni, da v narodnem oziru na dolnjem Štajerskem vse tako ostane, kakor doslej; Slovenci na dolnjem Štajerskem in njih zastopniki naj mirno gledajo, da nemški „Schulverein“ še več otrok slovenskih staršev potegne v nemški tabor in da bode slovenski narod pri prihodnjem ljudskem številjenji zopet za 56.000 duš manjši, nego pri poslednjem številju. Kako je to prišlo, da zdaj 56.000 Slovencev figurira za Nemce, to vedo tisti natančno, katerim je možno, gledati razmere v okrajih in kateri so dogodke pri zadnjem ljudskem številjenji doumili.

Naglašala se je tedaj potreba, odstraniti narodnostni boj, a imenovalo se nij nobeno sredstvo, kako to izvršiti. Prepir in boj vrši se le za največja dobra človečanstva, in kadarkoli je bil boj, vsikdar bojevalo se je za največja dobra človeštva, za resnico in za pravico. Bila je ali prava, ali navidezna pravica, za katero potezale so se stranke. Nu, gospoda mené, prej bilo je tako lepo, tako mirno, nikdo nij povpraševal, kdo je Slovenec, kdo Nemec, dokler da so prišli ljuti voditelji Slovencev in nahujskali ljudstvo. Ob jednem naglašajo opravičenost narodnega čuvstva, štejejo si v največjo čast, da so nemško nacionalni, pripoznavajo, da imamo tudi mi pravico, biti narodnim, a pogojev k narodnemu razvoju nam ne hote dati. Tudi tu suče se boj za resnico, oziroma za pravico. (Klici: Za moč!) Čul sem klic, da gre tu za moč. Kar se mene tiče, izpovedati moram, da se nijsem nikdar potezal za moč, čital sem Virgila in znano mi je, da je uže „dominandi cupido“ imenoval „abominanda“ ter postavil v podzemeljski svet; jaz se ž njo nijsem pečal in mislim, da gre tu le za pravno vprašanje. Pa ne samo Vi, gospoda na drugej strani, naj bi vladali, temveč postava, na pravico in resnico utemeljena.

Če hočete odstraniti narodnostni prepir, rešiti morate pravno vprašanje. Omejiti morate pravni delokrog mej raznimi narodnostmi in dobrovoljno nam dati, česar k daljnemu narodnemu življenju potrebujemo. Če nam tega ne dovolite, potem tudi nikdar ne morete reči, da se nepravilno branimo vaših napadov. Pred vsem treba določiti, kaj smemo terjati. Vsak človek ima pravico, braniti samega sebe, vsak človek ima nagon, ohraniti samega sebe. In kakor človek, tako tudi narod. Noben narod neče poginuti, vsak hoče se ohraniti, zato stori vse, da živi še dalje. Tako veliki narod nemški, tako tudi mali, in kakor se je naglašalo, „ubogi“ narod

slovenski. A če tudi „ubog“, vendar hoče še dalje živeti kot koristen član v rodbini avstrijskih narodov. (Bravo, bravo, na desnej.) Če se nam vzame jezik, vzame se nam tudi narodnost. V vseh izjavah nasprotnih stranke, kar se jih je objavilo na spodnjem Štajerskem, čita se o nemškem bitju, nemškej omiki, nemškej nravi, nemškej sili (moči) in da naj si vsakdo prisvoji to nemško-bitje in svojstvo. Take časnike in izjave pošiljajo gotova društva in osebe posamičnim županom, čital sem jih sam. Ne gre zato, da Slovenci ostanejo Slovenci še dalje, nego mi naj prestanomo biti Slovenci, a temu se ustavljamo, ustavljamo se narodnej smrti, poginu svojega naroda.

Ker nam je vsak član našega naroda ljub in drag, je li na takej stopinji, da je uže izpoznal vrednost narodne ideje ali pa ne, zaradi tega pobijamo prizadevanja nemškega „Schulvereina“, v kolikor so naperjena proti pripadnikom našega naroda. Jaz mislim, da je vsacemu narodu k nadaljnemu bitju potrebno izobraževanje v lastnem materinem jeziku, a ravno ta se nam zabranjuje in otežkoči. Več gg. govornikov, mojih somišljenikov, je uže razlagalo, da je na nekaterih šolah slovenskemu jeziku odmerjen najmanjši prostor, na nekaterih pa celo nič. Mi sploh v vsej Štajerskej nijmamo ni jedne srednje šole; vse one vednosti in pojmovi, katerih treba omikanemu človeku, uče se nam v tujem jeziku. Za take pojmove nijmo se učili izrazov v lastnem jeziku in potem se nam očita: Vi imate siromašen jezik, omikanci govore le nemški, vi ne morete najnavadnejših predmetov imenovati slovenski. To je zasmehovanje kot nemeček k prejšnji krivici. (Istina! na desnej.) Odvzela se je prej narodu možnost, izobraževati se v lastnem materinem jeziku, in potem se mu očita, da tega storil nij. Mi moramo pravico do pouka v slovenskem jeziku smatrati kot „conditio sine qua non“ vsakršne sprave. Dokler živi le jeden Slovenec, ki ljubi svojo narodnost, protestiral bode proti temu narodnemu posilstvu in proti temu, da se spodnje štajerskim Slovincem na vseučiliščih v Gradci do zdaj nij odmeril najmanjši znanstveni prostor. Če gospoda v resnici priznavate opravičenje Slovencev do daljnega življenja, potem morate tudi priznavati potrebo, da se uvede slovenski jezik na ljudskih in mestnih šolah, na višjej šoli, in dopuščati ne smete, da se kjerkoli slovenskemu narodu onemogoči, izobraževati se v lastnem materinem jeziku.

Reklo se je: Slovenci sami zahtevajo nemške šole. (Čujte! na levej.) Materin jezik znajo itak uže z doma in zbog tega hočejo Slovenci, da se njih deca poučuje v nemškem jeziku. Znano mi je, da Slovenec to hoče. (Čujte! na levej.) Pa zakaj hoče to? Ker je praktičen. (Čujte! na levej.) Če pride k sodnji, pošlje se mu nemšk poziv, znati mora nemški, sicer se kontumacira. (Ugovor. Klici: To nij res! na levej.) Prosim, gospoda, poziv, ki ga dobi, je nemšk, odlok ki ga dobi, je tudi nemšk, nasprotnega mi v tem oziru ne boste dokazali. Razumljivo je tedaj, da kmet, kateremu je mnogo do odlokov oblastnij, želi, da njegovi otroci tak odlok vsaj čitati in razumeti zamorejo. Zakaj pa je bilo navdušenje toliko, ko se je zahtevalo,

naj se uvede zopet slovenski jezik? Pri shodu v Slovenjem Gradci v 16. dan februarja l. l. — pri staši Vaše stranke bili so navzočni — stavila se je meni samemu interpelacija, zakaj slovenski jezik še nij vpeljan, ker so me vendar izvolili, da delam v tej zadevi. Jaz postopal sem takrat posredovalno.

Jako odurni so bili slučaji, o katerih se je govorilo. Jeden bil je kaznovan, ker nij držal obroka, katerega pa držati mogel nij, ker nij vedel, kaj pravi sodnijski odlok. Drugi izgubil je pravdo, ker nij storil potrebnih korakov proti razsodbi, katere nij umel itd. Če se tedaj zatrjuje, da hoče ljudstvo inace, ker je praktično, to nij resnično.

To ravno je žalostni „circulus vitiosus“, v katerem se sučemo. (Poslanec Hackelberg: Da, istina!)

Naj se vendar jedenkrat pri sodnijah in uradih prične z upeljavo slovenskega jezika in potem pridite čez 10 let in potem boste videli, da kmet znanja nemškega jezika za svojo deco ne smatra neobhodno potrebno. (Smeh na levej.)

Prestopim zdaj k drugemu „circulus vitiosus.“ Gospodje, ki so zdaj v uradih, so večinoma uže v letih. Nikdar nijso imeli prilike, izobraziti se v slovensčini, zdaj pa naj bi takoj uradovali slovenski. Jaz imam srca dovolj, da jih zbog tega milujem.

Deželni glavar (poseže v besedo): Jaz bi gospoda poslanca prosil, da nekoliko zajezi svojega govora tok. O tem predmetu ima še g. poslanec Sprung besedo, vrhu tega treba rešiti še veliko peticij.

Poslanec dr. Šuc (nadaljeval): Sem skoraj pri kraji. To je tedaj drugi predmet prepira mej Vami in nami, jezik pri sodnijah in uradih. Če nam pri-pustite in omogočite, da se s Slovincem pri sodnijah in uradih ravna kot s Slovincem, povsod in brez izjeme, potem, gospoda bodemo drage volje pružili roko k spravi. Ne bomo Vam zavidali Vaših narodnih uspehov, mi spoštujemo nemški narod.

Reklo se je dalje, da nijmamo knjig, ko je šlo za to, da se na pripravnišči v Ljubljani prednaša slovenski. To je zasmehovanje. Kako se morejo sploh zahtevati slovenske knjige, dokler se ne poučuje slovenski. Kdo naj piše take knjige? Ali naj se pišejo za pisalno mizo ali pa za omaro za knjige? (Prav dobro! na desnej.) — Mari mislite, da je bilo takrat, ko se je uvedla nemščina na srednjih šolah in vseučiliščih, kaj nemških knjig? Do tedaj bile so knjige le latinske in pozneje še le nastale so nemške učne knjige; to je „petitio principii“, če se zahteva, najpred knjige, potem šolo!

Za rabo v ljudskih šolah na Spodnjem Štajerskem izdala se je ravnokar knjiga in očitalo se je vladi, da je zopet priredila knjigo za Slovence. To nij dokaz dobrovoljnosti nam nasproti.

To so naše pritožbe; temu bi radi pridobili veljavo. — Dajte nam pred vsem pravico, mi je ne bomo zlorabili. (Bravo! na desnej.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. julija.

Minister skupnih financ pl. Kallay bil je v sredo v Ištu pri presvetlem našem cesarji ter mu

predlagal nekoliko o bosenskih zadevah. Včeraj vrnil se je na Dunaj. V Bosno, ogledat si tamošnje razmere napotil se bode pl. Kallay v 30. dan t. m.

Liberalni in na pol službeni dunajski „Fremdenblatt“ piše na adresu nemških srditežev po Štajerskem to-le: „Pretresuje prepoved „Partei-tag““. treba nam je pomisliti, da je moral na prepoved gosposke izostati tudi slovenski tabor, ki bi se sniti imel v 9. dan junija. Uže za tega delj izgubi prepoved spodnještajerskega „Partei-tag“ znamenje jednostranskega, proti Nemcem obrnenga postopanja. Vlada hoče osobito na jezikovnih mejah preprečiti vse narodnostno ščuvanje in zatirati agitacije, ki bi imele kaliti mir narodov, ki prebivajo vkupe. Te namere vladine bile so znane na Spodnjem Štajerskem in ne moti se, kdor trdi, da čin vladin, o katerem se tudi govori, nikakor nij Spodnje Štajerske iznenadil tolikanj, kot se to vidi iz pretresovanj dunajskih časopisov. Tako je. Ko so nam Slovencem prepovedali tabor, tedaj nij nobeden nemško-liberalnih listov zinil nobene besede, da se zatira svoboda in krči pravica do zborovanj. Zdaj pa kričite, kaj ne? „Ja, Slovenci, das ist was anderes!“ — mi pa pravimo: kar je jednemu prav, mora biti tudi drugemu!

Vnanje države.

O Bolgarije notranjem življenji dohajajo nam tužna poročila. Vodjo liberalne opozicije Cankova so zaprli ter obdali ga v Vratci s strogo stražo; nikogar ne puste k njemu. Žendarmi jahajo na konjih po ulicah ter razganjajo ljudi narazen, tudi če le dva stojita vkupe. Vladi prijazen list „Bolgarski Glas“ piše: „Prigodi se pri nas, da sta si oče in sin, brat z bratom, v smrtnej jezi, ker je jeden konservativec a drugi liberalce. V tem stojijo si tako navskriž, da nij misliti na sporazumljenje. In tako pusti se v nemar vse dobro in obče koristno delo in javne razmere stoje na slabih nogah. Uprav ti razpori pa so krivi, da zamorejo zdanji oblastniki opravičevati svoje odločno absolutistično vladanje. V očigled takim razmeram je gotovo, da so Bolgari, iz petstoletnega jarma osvobojeni, potrebovali pač previdne in blagovoljne samovlade, a nikakor konstitucije, ki bi dajala prevelikih svobosčin. Mladoletni, nezreli narod nij bil v stanu, s svojimi neizkušenimi vodniki vred, prav rabiti veliko svobodo, ki jim je zasijala tako na jeden hip. Nasledke trpimo vsi.“

V **Parizu** obhajal se je včeraj velik naroden praznik v spomin razrušenja bastilje l. 1789; ob jednom blagoslovila se je včeraj tudi nova pariška mestna hiša „hôtel de ville“. Prej ta večer imeli so banket, na katerem zbran je bil cvet francoskega naroda. Prezident Grévy izpregovoril je tedaj napitnico in mej drugim tudi dejal: Pariz je domovina vednostij, umetnostij in najvišjih proizvodov genija, ki delajo lepoto človeškega življenja in pravo slavo narodov. — Bali so se, da „intransigentje“ izzovejo velike demonstracije, a do zdaj znano nij, da bi kaj motilo vzvišeno harmonijo tega francoskega dne.

Aleksandrija izpremeni se v kratkem v prah in pepel, na vseh krajih razsaja grozen požar, ki so vpihali ga sami domačini Egipčani posredno ali neposredno. S tem maščuje se krvavo mesarsko klanje z 11. dne preteklega meseca, klanje, ki je izzvalo sodbo Evrope, v čegar imenu padle so smrtonosne angleške bombe v cvetoče mesto. Predno so izbežali egiptovski vojaki, položili so ogenj v lastno svoje mesto, da puste za soboj razvaline in grozo. Predvčeranjim stopilo je nekaj angleških vojakov na kopno. Šli so v notranje ulice in tam zadeli na trop Arabcev, ki so jeli na nje streljati, in na druge, ki so se drčili po ulicah ter plenili po hišah. Nastala je majhena praska, v katerej padlo je nekaj Arabcev. Kmalu pridrla je še več divjih Egipčanov, in angleški častnik bil je moran, pomnožiti svojo četo. Še drug boj vnel se je pozneje in Angleži pobili so jih zopet nekaj. V tem pribežalo je bilo veliko Evropecev, osobito Grkov in Levantinecev, ki so ves čas bili skriti v mestu. Ti povedali so Angležem, da so Arabci prej ta dan divjali grozno. Pomorili so vse kristjane, kolikor so jih dobili. Begunci poskrili so se v kletih in kjer koli so mogli. Evropci, kolikor se jih je rešilo, pripovedovali so, da je bilo treskanje bombardementa sicer grozno, a ne tako strašno, kot divjanje in vpitje Arabcev. Tedaj pritekli so tudi sluge kediva in povedali, da njegovo kraljevo veličanstvo išče pomoči in prosi, naj bi ga Angleži vzeli na brod v varstvo. Takoj za tem pripeljala sta se tudi kedive in Derviš paša. Kediva so na to spravili v majhno ladijo ter odvedli ga v пристanišče; tako bil je — čast in hvala Bogu! — na varnem zvesti in pogumni ta vladar! Arabi paša podal se je jedno uro proč od Aleksandrije in šel s svojo gardo v trdnjavo, razdejavi železnico mej Aleksandrijo in tem krajem. Arabi hujškal je več potov, naj se kedive ubije. Poslal je celo svoje vojake v palačo Ras-et-tin, v katerej je kedive stanoval, dokler nij začela goreti; na odgo-

vor poklican dejal je Raghib paši, da nij hotel nadlegovati kediva; kmalu po tem pa je svojim vojakom zapovedal, umoriti kediva. Ali vojaki so čutili Angleže, bližajoče se, zato so se zbal. Kedive dobil je na to varstva pri Angležih. Dopsnik „Daily Telegraph-a“, ki je dvakrat ta čas upal se v Aleksandrijo, piše, da je mesto v resnici vse razdejano, da so najlepša poslopja do tal pogorela in se ne vé, kako konečno ustaviti ogenj. Prišlo je torej strašno maščevalo je na Arabce v Aleksandriji! — Ta strašna katastrofa pa glasno zahteva, naj se brzo odloči usoda Egipta. Ali kaj hoče storiti evropski koncert? Saj skoraj ne ve, s kom da bi se obravnavalo v Egiptu, kjer nobene vlade nij več. Derviš paša in kedive sta sicer rešena, a njiju nihče nijma veljave ni trohice več. Zdaj posegla bode vsak hip vmes konferenca v Carigradu ter določila, kdo da preseka egiptovski vózel.

Dopisi.

Iz litijskega okraja [Izviren dopis.]

Bliža se zopet konec šolskemu letu, bližajo se zaželjene počitnice, ko si bodo učitelji odpočili po trudapolnem delu ter se okrepili za novo šolsko leto. Sladak po delu je pokoj, poje pesnik, kadai se je delo vestno in natančno izvrševalo. Sladak, učitelji, bode počitek, ako ste storili, kar je bila Vaša sveta dolžnost, kar Vam velevalo obstoječe šolske postave.

Navadno zbera se učitelji koncem vsacega šol. leta k takozvanim skupščinam. Tu se posvetujejo o šolskih zadevah, o učnih pripomočkih, koji služili bodo jim v prišlem letu.

Tu, učitelji, volijo se možje, kateri zastopajo Vas takrat, kadar padli ste v nemilost svojih višjih.

Gotovo je ta trenutek pomenljiv ter vreden vsega pomisleka. Gorje mu, kdor pade in nijma prijatelja, da bi mu pomagal vstati! Življenje brez prijateljstva podobno je tavanju slepca, kateri se ob vsak kamen izpodtakne in stoji dejal bi vedno pred prepadom, koji pr ti mu se svojim žrelom.

Slepca podobni bodete učitelji tedaj, ako si ne izvolite značajnih, neustrašljivih mož v okrajni šol. zastop, ki Vas bodo varovali, se za Vas poganjali ter branili, kakor brani vojak svojo očetnjavo v ljutem boji.

Kako pa je bilo dozdej, učitelji litijskega okraja? Ste li imeli zastopnike v okrajnem šolskem svetu?

Čul uže sem tega ali onega pritoževati se, ko zadela ga je vsled ničvrednega zastopništva marsikatera neprijetnost. Vsaj to tudi nij nič čudnega, ako si ogledamo nekoliko možá, ki dandenes sedé dremljeta na častnem stolu in kimata, Vi učitelji i učiteljice pa ste jima deveta origa. Prvi je Ciceron obče znana osoba. Glavne poteze iz življenja njegovega menda vsakdo pozna, posebno pa oni, ki služujejo v obližji Višnje Gore. —

Drugi zastopnik „Pöhlak“ je nemšk Čeh, ima le tedaj učitelje in učiteljice rad, kadar plaše ga nove volitve. Vrh tega je še gluhi, da ne sliši prav, o čem se govori pri sejah. Noben teh nij zmožen, zastopati učitelje in učiteljice jednega okraja. Bi imeli li ona dva voliti, raje nobenega, ker zastopnikov z njima itak nijmate. Slednji čas je pa, da se iztrebi ta tako zvana Phylloxera magistrorum.

Nehote domislim se ljubljanske okolice, kjer si učitelji prave rojake izvolijo za svoje zastopnike; te posnemajte Vi iz litijskega okraja in ne bote imeli takih zastopnikov, kateri se celo ponašajo, da spadajo „zur Partei der Verfassungstreuen“.

Pomisliti je pa tudi, da se vsak le nekoliko naobražen človek čudi, ko sliši imena kolovodij, da nehote vzkligne: ubogi okraj litijski, ki brojiš še tako neodločne učitelje in učiteljice!

Da bota Škrbinec in sodrug vse strune napela pri volitvi, je istina; da bode prvi brez števila „kisdihandov“ zmetal med učiteljice, in jih prav ljubko pogledoval, znamo; zato vadi se gotovo uže zdaj pred ogledalom.

Pisatelj teh vrstic slišal je na lastni ušesi, kako je zdihoval Škrbinec, da je moral v najhujšej zimi romati čez visoki Wagensberg k sejami v Litijo. Res je, da to posebno po zimi prijetno nij, kadar

je hud mraz, po leti pa zopet huda vročina. — Gotovo je v obližji Litije še kak učitelj, kojemu smete zaupati mesto Cicerona; tak bi Vas vsaj zastopal, ne pa tlačil, kakor storil je vsikdar on. Dalje, vsak dobro vé, da se pot k sejami plačuje, t. j. pooblaščenec dobi primerne dijete. Obče je potem znano, da ta denar plačuje ubogi kmet, ki služi ga v potu svojega obraza.

Bi li ne bilo prav, voliti učitelje iz obližja, kateri bi zastopali k sejami dohajali?

S tem prihranili bi marsikateri krajcar ubogemu kmetu, oddaljenemu Škrbincu mir v hudej zimi ter v vročem poletju, sebi postavili pa vredne zagovornike v šolski svet.

Iz Ptuja 13. julija. [Izv. dop.] (Kresovi na čast sv. Cirila in Metoda.) V nedeljo dne 2. julija oznanilo je naše svečeništvo, posebno na levem pobožji deroče Drave in po krasnih Halozah, na 5. dan t. m. slavni god naših slovanskih apostolov ss. Cirila in Metoda iskreno priporočujoče, naj se ju slovenski verniki v pravej pobožnosti in dostojnej priporočki častno spominajo, a na večer dne 4. julija pa na slavo božjo in na čast svetima godovnjakoma krese kresijo. In istinito naš narod primerno poučen je potem, ko so zvonovi v klenk zvončehi odpeli večno luč in možnarji na raznih krajevih po hribih, dolih in ravninah razglasili veliko znamenitost bodočega slovesnega dne, počel prižigati nebrojne kresove, kateri so v kratkem na toliko se pomnožili, zlasti na nižjem ptujskem polji, po prijaznih holmičih Slovenskih Goric, a najbolje po lepih vinogradnih Halozah, da je bil prizor temu okraju, kakor sinje nebo gosto posipano z bleščetimi in migljajočimi zvezdicami. Zdatni napredek v razvitku slovenskega čutja in narodnega zavedanja, — naši sodobniki znajo, ka so potomci onih davnih Panoncev, kateri so pred tisoč leti imeli ugodno priliko, gledati in slušati Cirila in Metoda, učeča božanske istine v domačej besedi in radovati se osobno pevanju sv. maše v veličanstveni staroslovenščini. Iskrena volja in zdrav nauk naših in poprek slovanskih klenih narodnjakov, kamor svetovnih tamo duhovnih, naj delata na to, da bodo Slovenci in Slovani v vsej svojej množini Cirila in Metoda častili s svetlo planečimi kresovi ne samo bodoče leto, nego vselej nadalje, dokler bode slovanskega sveta. Ona sta neutrudoma in brez strahu delala na zedinjenje vseh Slovanov v pravej veri in jeziku, — oh božanska pomisel, sto milijonov Slovanov, zapustivših razdor, slavi Boga v istih glasovih! — To bodi tudi naš vzvišeni kau in neopešan trud pod njunim svečenim okriljem!

Iz Ptuja 13. julija. [Izv. dop.] Naročnika ste izgubili. V kavarni gosp. Osterbergerja nij ga „Slovenskega Naroda“ več. Ne smete vender misliti, da je g. Osterberger nad tem kriv; ne, on je pošten Nemec, kateri si je sploh in pri vsakej priliki tega svest, da je kavarna in gostilna za vsakega, brez ozira na vero, narodnost ali stan. Nemčur g. dr. Mihelič je kriv, da lista v kavarni nij več; on se je namreč proti kavarnarju zarotil, da tako dolgo njegove kavarne ne obišče, dokler bode „Slovenski Narod“ tukaj najti, in tvoja osoda, moj dragi „Narod“ je bila zagotovljena. Ne žaluj vender preveč, „Slovenski Narod“, ne samo ti, tudi dunajski šaljiv list „Kikeriki“ je ob „gnado“ g. dr. Miheliča prišel. Vprašal bi svet: ja, kako pa to, „Kikeriki“ vender nij slovensk list, ampak je nemške krvi, kakor g. dr. Mihelič? Odgovor na to je sledeči: stara prislovica pravi, da mati ravno tisto hčerko najmenj mara, katera jej je iz obraza izrezana, in katera je ravno tako jezična, kakor ona.

Tak rodbinski odnošaj vlada tudi, kakor pravijo, mej g. dr. Miheličem in „Kikerikijem“; g. dr. Mihelič ima ravno tak glas, kakor „Kikeriki“, in za tega delj „Kikerikija“ ne mara. — Mogoče, da je g. dr. Mihelič v tajnem tudi tistih političnih nazorov, kakor „Slovenski Narod“? Zna biti, ker je za svoj „Parteitag“ samo po Slovencih lovil, za Nemce se niti zmenil nij.

Iz Idrije 12. julija. [Izv. dop.] Vsak dan je v predalih Vašega lista čitati, kako pridno in po-

Dalje v prilogi.

žrtvovalno se po vsej naši slovenski domovini za prvo vseslovensko podjetje „Narodni Dom“ nabirajo darovi, samo o našem mesteci se ne čuje čisto nič. Toda častiti bralci, tudi tu se za narodno zgradbo skrbi dostojno. Čitalnični odbor ukrenil je namreč, napraviti pri g. J. Tuječu kegljanje, in res se vsaki četrtek igra tako zvana „vojna partija“ uže delj časa, pri kateri vsaki kegljavec v povekšanje dohodkov plača 10 kr. vstopnine. V kratkem napravi tudi čitalnica na g. Leskovčevem pristavi veliko narodno svečanost s primernim programom, koji se naznani pravočasno.

Z veseljem tudi naznanjam, da se cesta od Spodnje Idrije proti Verščevju in Cirknemu kaj pridno dodeluje. Ta cesta bode tudi našemu delavnemu ljudstvu v veliko korist. Poročati imam na dalje, da je naš mestni zastop pričel olepšavati naše mesto. Tako se zdaj predeluje veliki prostor pred cerkvijo, kateri bode po dovršenem delu res lepšal našo Idrijo. Pomnožile so se tudi svetilnice po mestu, toda kaj to pomaga, če pa v pošteni gostilni pri kupici vina ali pri vrčku piva nijsi varen, da kake ne dobiš po glavi! — Tukajšnjemu poštnemu opravniku (menda ekspeditorju) prišlo je v navado, da z vrčki ali stoli udriha okolo sebe, ali pa da se svojimi nemškimi navdušenimi govori producira. Ne bom vam na drobno razlagal njegovih zaslug, ampak omenim naj le naslednje:

Tako je jedenkrat poštnega posestnika in starega meščana, potem zopet kmalu, miroljubnega tukajšnjega „lekarničnega praktikanta“ in pretečeno nedeljo zopetno nekega moža udaril z vrčkom po glavi. Druge zopet, ki se mu postavijo po robu, pa titulira z vsakovrstnimi surovimi psovskami. Tudi v službeni pisarni se ne vede preelegantno, slišal sem po gostem pritožbe, da občuje ošabno in surovo s strankami. Ali ne prekorači tako vedenje mej potpežljivosti? Kje ste se take omike učili, morda v Litiji, kjer ste službovali nekoliko časa? — Bodite zagotovljeni, da se vam jednaka pripeti, kakor vašim „Compagnionom“ v Litiji! — Mi gotovo tacih surovežev ne potrebujemo tu, še menj pa tacih neolikanih psov. Idite tja, kjer ste se naučili tacega obnašanja.

Zamolčali bi bili vse to, ako bi se ne bilo godilo pretečeno nedeljo v navzočnosti Ledinskega gospoda župnika in Poljanskega gospoda župana. Kaj si bodo gospodje o nas mislili? Omeniti moramo pa to tudi za tega delj, ker se ta surovi neposajenec vsakokrat s prošnjo ali pa, kakor zadnjič, z denarjem oprosti tožbe. Pa Bog me! ako se vse pri miru pusti, potem si on pregovor „stara navada železna srajca“ popolnem vcepi v glavo, — temu se pa mora v okom priti.

Od našega častitega in obče čislaneega gospoda poštarja, kateremu to surovo obnašanje še popolnem znano nij, pa zahtevamo, da temu 21 letnemu fatalinu malo na prste stopi, če ne si drugje poiščemo pomoči. — Miroljub.

Iz Reichenburga 13. julija. [Izv. dop.] Res nenavadno, iznenadno je letošnje „navadno“ leto! — Po premilej zimi prišla je „ljuba spomlad“ s prijaznim marcijem, osornim, samovoljnim aprilom in nadepolnim, a letos prehladnim majnikom, kateri je s svojim repom ljuto okolo sebe mahal in tudi našo faro na zahodnem konci neusmiljeno oklestil. Da, da; Sevce in Handija ne boste tako hitro pozabile 31. dne majnika, pa tudi dolnji Leskovec, Stolovnik, Anže, Gorica in nekaj Sremiča je prerana toča ono kvaterno sredo na večer še le proti 7. uri hudo obliznila. Na mojem stanovanji prestrelilo mi je šipo v oknu svinčenki jednako, in v trgu je bilo še drugi dan v senčnatih kotih toče na kupe. Pod sadnim drevjem ležalo je perja in sadja, da je bilo žalostno videti, še žalostneje pa ubite tičke tu pa tam na tleh. To me napoti pogledat v gnezdice z mladimi, še jako kilavimi liščeki na bližnjem kostanji; pa kaj zapazim tu? — vsi štirje mladiči so mrtvi, na njih pa je sedela starka — o sirotica — ubita. Preskrbna živalica zavarovala je z životom svoje revčke pred tridimi udarci toče, dokler nij revica poginila z njimi vred. — Kako pa ravna jo ne-

kateri starši, nekatere matere s svojimi nedolžnimi otroci! O sram vas bodi, neusmiljeni roditelji, brezvestne in nečloveške matere pred to nezatno živalico! vzgledujte se nad malo ptico, tem pisanim liščekom, kako vam je za one skrbeti, ki vam jih je Bog izročil v oskrbovanje. — Gnezdice z ubito rodbinico zdaj snamem, pa ga pokažem rahločutnej, izpremenljivej mladini s primernimi opazkami. — Kako so otroci nesrečni rod sočutno ogledovali in ga ginjaivo omilovali. Nij dvomiti, da bo ta redki moment uplival blažilno na srca nežnih opazovalcev!

Pa tudi junij se je letos svojemu lepemu slovenskemu imenu (z ozirom na pomen) celo izneveril. Sv. Medart, ki neki odločuje vreme za 40 dni naprej, nam je resne samo praznik sv. Rešnega Telesa skalil, ampak nadleguje nas uže mesec dni z dežjem, s hudimi urami, s plohami in točo, da je groza. Dne 23. „rožnika“ n. pr. klestila je zopet toča okoli Blance (Okrog, Nova Gora, Sevce itd.), na Kranjskem pa je krško Trško Goro poškovala. Dne 10. t. m. tolkla je zopet ob Krki proti Brežicam in dne 12. t. m. pa pod Bohorjem in Plešivcem, po Kališovci itd. naše fare. Ubogega kmetovalca polastil se uže obup, kajti siromaštvo se širi na vse strani, kakeršnega ne pomnijo starčki. — Navedenim uimam pridružila pa se je še strašanska davica „diphtheritis“. Od 30. junija do 9. t. m. umrlo je pri Kovači v Reichensteinu troje otrok na tej vratnej bolezni, dne 12. t. m. pa so pokopali Vertovškovega fanteka iz Stolovnika, katerega je ista bolezen zadavila. Bog nas obvaruj te strašne morilke! Dne 10. t. m. umrla je v našem trgu pri svojej sinahi, zdaj omoženej Ivani, okolo 90 let stara mati ranjega doktorja Ignacija Knoblaharja, bivšega apostolskega provikarja v osrednji Afriki. Hranila je še skrbno talar slavnega „Abune Solimana“ kot predragi spominek svojega hvaležnega sina „gospoda Naceta“. Naj bo dobrej materi zemljica tako lahka, kakor je lahko „zaspala!“

Domače stvari.

— (G. deželni predsednik Winkler) vrnil se je denes zjutraj kurirnim vlakom z Dunaja v Ljubljano.

— (Serenada.) Dijaki višjega ljubljanskega gimnazija zapeli so sinoč tri pesni pred semeniščem v slovo gospodu kanoniku dru. Ivanu Gogali, ki je s tem šolskim letom ostavil svoje učiteljevanje na gimnaziji, ostavil je z lepimi zaslugami in dijakom priljubljen ves čas do konca. Pesni, dve slovenski in jedna hrvatska, odmevale so lepo in ubrano v noč; občinstva se je v hipu nabralo prav veliko.

— (Jutri v Borovnico, gospoda ljubljanska!) Ob polu dveh popoldne odide poštni vlak iz Ljubljane ter pride v Borovnico ob treh. Ogleda se po tem lepa okolica, gremo morda prav počasi jedno uro daleč v preprijazno Bistro na kozarec pive ali čašo vina, proti mraku pa se povrnemo v Borovnico, kjer nas uže čaka zanimljiv program narodne veselice, katero napravi vrlo tamošnje „bralno društvo“ in ki se bode gotovo izvršila nam v veselje, v prid pa „Národnemu Domu“. Tako se ves večer lepo zabavamo, vržemo tudi kak evenk za „Dom“, a ob polu najstjih odpeljemo se zopet v Ljubljano, z zavestjo, da smo se dobro imeli, poleg tega pa nekaj storili za čast slovenskega našega naroda! Torej jutri na svidenje v Borovnici!

— (Letnemu poročilu višje realke v Ljubljani) povzamemo, da so ta zavod koncem šolskega l. 1881/1882 obiskavali 203 učenci. Mejtmi bilo je 93 Nemcev, 85 Slovencev, 2 Hrvata, 1 Čeh, 21 Italijanov, 1 Francoz. Po veri: 200 katoličanov, 2 protestanta, 1 žid. Izmej vseh dijakov bilo je 79 Ljubljancev, 50 iz Kranjske izven Ljubljane, 56 Cislitvancev, 16 Translitvancev, 2 iz Italije. Najmlajši učenec bil je 11, najstariši 22 let star. Izmej Nemcev učilo se jih je v obeh kurzih le 29 slovenskega jezika in če se pregleda imenik dijakov, čita se marsikatero znano ime, ki potrjuje izrek: „Wie die alten sungeu, so zwitschern die jungen.“

Poročilo ima mnogo zanimljivega, posebno smo z veseljem čitali slovenske in nemške naloge. Kaj jednacega pa ne moremo reči o g. Proft-ovej razpravi, „Bestimmung der Krümmungslinien einiger oberflächen“, kdo bode to težavno in suhoparno tvarino čital in kdo umel? Priporočalo bi se kaj bolj popularnega. O imenih učencev in o drugem bilo bi še kaj opomniti, pa čemu?

— (I. mestno petrazredno deško ljudsko šolo v Ljubljani) obiskovalo je po poročilu v preteklem šolskem letu 467 učencev: 431 Slovencev, 29 Nemcev, 3 Lahi, mej temi 405 prav pridno, za višji razred sposobnih bilo je 313, šolnine prostih 262. V pripravnici za obrtniško šolo bilo jih je 146, vsi Slovenci, mej njimi pa samo 63 prav pridnih. Knjižnica broji 364 knjig za učence in 200 knjig za učitelje.

— (Letno poročilo II. mestne peterorazredne deške ljudske šole v Ljubljani) za leto 1882 je čisto slovensko, kar nekako dobro dé. V to šolo vstopilo je začetkom leta 673 učencev, mej temi 644 Slovencev, 27 Nemcev, 2 Laha. Šola obiskovalo je 95 % prav pridno, za višji razred sposobnih bilo je 414, šolnine popolnem oproščenih 440. V pripravljalnici za obrtniško šolo bilo je 155 učencev, namreč 153 Slovencev, 2 Nemca, v ekskurziji šoli na Mahu 75 učencev, vsi Slovenci. Knjižnica broji 248 nemških in 105 slovenskih zvezkov in 2 „Vrteca“, šola na Mahu pa ima 75 slovenskih zvezkov. Prihodnje šolsko leto se prične 16., vpisovanje 14. in 15. septembra.

— (Društvo katoliških rokodelskih pomočnikov) napravi v nedeljo 16. julija izlet v Škofjo Loko. Program: Društveniki zbero se do 6. ure zjutraj dne 16. t. m. v društvenem prostoru v gospodskih ulicah št. 14. ter odidejo točno ob 1/4 7. pod svojo zastavo na kolodvor. Od tam so odpeljejo z vlakom v Škofjo Loko. Ob 3/4 9. se udeležijo sv. maše, pri kateri pojo pevci kat. rokodelskega društva. Po maši skupen zajutrek pri Guzelu, potem ogledovanje Škofje Loke. Ob 1/2 1. skupni obed, po obedu sledeči program: 1. Društvena pesen, poje moški zbor; 2. Strežaj, kakeršen mora biti, komičen prizor; 3. Jaz sem Slovan, poje moški zbor; 4. Ne vem, šaloigra v jednem dejanji; 5. Jadransko morje, poje moški zbor. 6. Kegljanje za dobitke. Potem sledi prosta zabava. — Najljudnejše vabi vse društvenike in prijatelje društva Odbor.

— (Donese k jezikovnej jednako-pravnosti na Koroškem.) Krajni šolski svet v Glinjah v Rožnej Dolini poslal je okrajnemu šolskemu svetu v Celovci pisma v slovenskem jeziku. Ali ta je odgovoril, da se stvar ne vzprejme, da ima na Koroškem nemščina veljati uradnim jezikom. Ko se je krajni šolski svet pritožil na deželno vlado, oziroma c. kr. deželni šolski svet, zavrnejo se tožniki in pove se jim, da je naredba okrajne šolske oblasti popolnem opravičena in prava njena trditev, da uradni jezik na Koroškem je jezik nemški. Ostala je potem še jedna pot, priziv na ministerstvo. In te dni naznanila se je obsodba tožnikov, kajti naučno ministerstvo je izreklo, da se krajna šolska oblast nijma upirati višje c. kr. šolske oblasti. — Na Koroškem je torej za Slovence uradni jezik nemščina! Če se nam Slovincem ne bo slabše godilo na ónem svetu, kot se nam tukaj, po tem bo dobro!

— (Nemčurska učenost!) Znani zakotni listič, vzemši učenost v zakup, smeši g. Valenčaka spis v letošnjem letopisu „Slovenske Matice.“ Priznajemo, da g. Valenčaka zemljepisni obrazec nij povsem točen, a kaj je to nasproti gorostasnej bedastoči, katero nam prodajejo nemčurski učenjaki in pismouki v istej številki svojega organa! Poročajo namreč, da je 26. junija t. l. pogorela vas Veliki Arovec v Radoljiškem okraji, škode 45.000 gld. Ne gledé na to, da treba uprav polževe hitrosti, da se požar, ki se je dogodil pred skoraj tremi tedni, izve stoprav denes, so nemškutarski modrijani osmešili samih sebe. Vasi Arovec na vsem Slovenskem nij in tudi vasi Veliki Arovec zama niščeš v okraji Radoljiškem. Pač pa je v okrajnem glavarstvu Rudolfovem, v sto-

piškej fari, vas Veliki Cerovec, ki pa je pogo-
rela 27. ne pa 26. junija t. l. Če bi kak nemšku-
tar v Radoljskem okraji vender le našel vas Veliki
Arovec, mu postavna najdenina ne odide.

— (Iz Rudolfovega) se nam piše: „V zna-
nem nemčurskem lističi, ki čuje rasti travo in kihati
bolhe, bilo je čitati, da se pri nas snuje „Ortsgruppe“
za nemški „Schulverein“, da bodo občinske volitve
uže prihodnji teden, in da bode zopet voljena nem-
čurska večina. Nu, volitve v mestni zbor bodo še le
v septembru, kdo bode voljen, se še zdaj ne ve,
nemčurji gotovo ne, „Ortsgruppe“ zloglasnega nem-
škega „Schulvereina“ pa nam je deveta briga. Za
take nepotrebne stvari pri nas nij mesta. G. g. nem-
škutarji v Ljubljani naj nikar ne mislijo, da je to,
kar si oni na tihem želé, tudi uže istina. Kadar se
toliko poboljšajo, da svojih srčnih želja ne bodo
trobili kot faktum v svet, potem bode sploh menj
— laži.“

— (Zadnjo „Sočo“) so zasegli zarad uvod-
nega članka „Po tržaških volitvah“ do zadnjega
eksemplara.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Aleksandrija 14. julija. (Ob 10. uri
zvečer.) V vseh delih Aleksandrije stražijo zdaj
pomorski vojaki, kojim je naloženo, da vojake
Egipčanov razorožijo, roparje pa postrelé. Pre-
bivalstvo se nagovarja, da se povrne. „Pene-
lope“ in „Aleksandra“ odpluli ste zvečer v Port
Said. Požar se širi.

Pariz 15. julija. Narodna slavnost (vče-
raj) tu in v departementih obhajala se je naj-
sijajnejše pri najpopolnejšem redu. Kajiromirno.
Angleški minister Bright dal ostavko.

Carigrad 15. julija. Denes ob 11. uri
bila je seja konference, popoldne se brž ko
ne Porti predloži identična nota glede voja-
škega posredovanja.

Umrli so v Ljubljani:

13. julija: Alojzij Rozmar, zasebnikov sin, 2 leti,
Karlovska cesta št. 12, za jetiko. — Robert Švingshaki,
hišnega posestnika sin, 19 dnij, Kolodvorske ulice št. 30,
za slabostjo.

14. julija: Marija Pangerc, gostačeva hči, 13 let, Ilo-
vica št. 12, za osepnicami. — Katarina Fleiss, gostija, 61 1/2
let, Karlovska cesta št. 14, za mrzlično jetiko. — Jožef
Cibašek, molarjev sin, 4 mes., Streliške ulice št. 2, za ka-
tarom v črevesu.

V bolnici:

12. julija: Matevž Borštnar, gostač, 70 let, za vnet-
jem pluć.

Dunajska borza

dné 15. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	77	gld.	05	kr
Srebrna renta	77	"	90	"
Zlata renta	95	"	—	"
1860 državno posojilo	131	"	30	"
Akcije narodne banke	825	"	—	"
Kreditne akcije	321	"	50	"
London	120	"	75	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	58 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	68	"
Državne marke	58	"	95	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	120	"
Državne srečke iz l. 1864	100	"	172	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94	"	90	"
Ogrska zlata renta 6%	120	"	—	"
" " " 4%	88	"	35	"
" " " 5%	86	"	70	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	"	—	"
Dunava reg. srečke 5%	113	"	75	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	"	35	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	"	50	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	"	—	"
Kreditne erečke	100	gld.	176	"
Rudolfove srečke	10	"	20	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	122	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	223	"	—	"

Gospodu Franu Kvizid, c. kr. dvornemu založniku v
Korneuburgu.

Sarajevo, dné 18. novembra 1878.

Restitucijski flujiid, katerega je Vaše blagorodje
okupacijske armadi neplačno dalo na razpolaganje, vporab-
ljal se je v teku okupacije mnogotransko pri voznih kakor
tudi ježnih konjih.

Izražujoč Vam za patrijotični dar zahvalo, rad pora-
bim priložnost, da Vam naznamim, da se je omenjeni flujiid
kot zdravilno in preservativno sredstvo proti vsem
bolečinam, katere prouzroči prevelik trud in škodljivi
vplivi taborskega življenja, vporabljal kot izvrstno
sredstvo.

Na povelje Nj. ekscelence armadnega povelj-
nika.

Grof Sizzo,

(217—2) kamernik in ordonančni častnik.

Kje se dobi, naznanjeno je v inseratu „veteri-
nerni preparati“ denšnjega lista.

Št. 3901.

(457—2)

Razglas

zastran izpraznjenih deželnihi siro- tinskih ustanov.

Začetkom šolskega leta 1882/3 bodo zopet na
deželne stroške nekateri dečki in deklice v tukajšnji
sirotišnico sprejeti, morebiti tudi kake sirotinske usta-
nove na roko podeljene.

Prošniki za te ustanove naj dokažejo svojo sta-
rost po rojstnem listu, uboštvu, način sirotinskega
stanu, (ali popolnem sirote ali na pol, po očetu ali
po materi), bivališče, telesno in duševno zmožnost
za sprejetje v sirotišnico po zdravniškem spričevalu;
potem naj dokažejo, ali uže kako šolo obiskujejo,
tudi je navesti, kdo da je siroti postavni ali od sod-
nije nastavljeni zastopnik (jerob).

Tujci:

14. julija.

Evropa: Dr. Monti iz
Trsta. —

Pri **Slonu:** Jesenko iz
iz Trsta. — Blau iz Temeš-
vara. — Vičić iz Zagreba. —
Devetak iz Planine.

Pri **Malič:** Friedrich
Schulte z Dunaja. — Seeman
iz Trsta.

Pri **avstrijskem ce-
sarji:** Klančič, Strekelj z
Dunaja.

Prah zoper insekte

iz divjih, še zaprtih cvetov Chrysanthemuma, naj-
boljši in najgotovješi pripomoček, pregnati ste-
nice, bolhe, šurke, muhe itd. v zavrtkih po 10 nov-
cev in višje. Razprhala, ki so pri tem potrebna,
dobé se po 70 novcev.

Naročila izvršujejo se točno proti poštnemu
povzetju kupila. (451—1)

C. kr. priv. zavarovalno društvo

Riunione Adriatica di Sicurtà (Jadransko zavarovalno društvo)

v Trstu.

Pri običnem zboru, kateri se je vršil v 28. dan ju-
nija t. l. pod predsedstvom generalnega direktorja gospoda
Aleksandra viteza Daninosa, predložil se je delničar-
jem deveti računski sklep zavarovanja na življenje,
za triletno dobo 1879—81, in 43. računski sklep o drugih
oddelkih zavarovanja za leto 1881.

Opozorovaje na obširne tiskovine, ki se dobé pri vseh
zastopih društva brezplačno, (kakor: poročilo vodstva, ra-
čunski sklepi, izkazi o premoženju itd.), v katerih so posa-
mezni oddelki društvenega delovanja ločeno izkazani, kakor
tudi posamezno, kako visoke so zaloge za zaklade, priob-
čujejo in naglašajo se tu le najvažnejši momenti računa.

I. Zavarovanje na življenje.

Pretečena tri leta prevzeta zavarovanja na življenje
znašala so: V oddelku A) (ako se zavarovanje dobi ob po-
gojenem času življenja) na gld. 2,508.003— kapitala in
gld. 19.721— rente, in v oddelku B) (zavarovanje na smrt)
na gld. 8,191.722— kapitala in gld. 1080— rente. Zavar-
ovanja na življenje, katere so veljale v 31. dan decembra
1881, znašajo: v oddelku A) gld. 5,615.952— kapitala in
gld. 46.998— rente in v oddelku B) gld. 20,875.142— ka-
pitala in gld. 12.699— rente.

Dohodki premij znašali so gld. 3,031.746— proti
gld. 2,691.405—; naloženi kapitali donášali so znesek od
gld. 762.176— proti gld. 674.828— v prejšnjih treh letih.

Vsled tega, da so kurzi raznih, k temu oddelku pri-
padajočih državnih in družnih vrednostnih listov poskočili,
znašajo isti gld. 74.500— več, katera svota pa se nij pri-
računila letnemu dobičku, ampak v polnem znesku odkazala
splošnej rezervi za menjavo kurzov.

Za izplačevanje umrlih zavarovancev izplačalo se je,
ko se odračunijo potegnjeni protizavarovalni deleži, gld.
1,117.181—; za na čas sklenjena zavarovanja, ali da so
iste doživeli, ali za zavarovanja za izplačevanje svot ob
času možitve, izplačalo se je gld. 652.913— in za rente od
gotovega časa življenja pričenši (Leibrenten) izplačalo se
je gld. 108.688— Razen tega se je shranilo za vse iste
v 31. dan decembra 1880 še ne za izplačilo gotovega za-
varovanja, za umrle in za zavarovance na življenje ob go-
tovem času gld. 106.691—.

Da se pokrijejo veljavna zavarovanja, povrnilo se je,
ko so se odtegnila protizavarovanja, gld. 5,096.465— rezerve
za premije, privzemši preneske za premije, to je tedaj za
gld. 457.796— več, kot na konci zadnjih treh let.

Rezultat bilance o zavarovanju na življenje je izredno
ugoden, kajti isti znaša brez, kakor se je prej omenilo,
gld. 74.500— znašajočega popolnem rezerviranega dobička
pri efektih, gld. 375.796.86. Od teh pridržki se na predlog
vodstva gld. 150.000—, da se ustanovi specialna do-
bitna rezerva sekcije za zavarovanje na življenje
in se je še le potem ostali preostanek v znesku gld.
225.796.86 prenesel na občni konto za dobiček in izgube,
ali prav rečeno, vrstil se v letni dobiček.

Dobiček zavarovanj, kateri so deležni dobička, znaša
gld. 152.047—, od katerih so v smislu pravil polovica raz-
deli mej pod takim pogojem zavarovane.

II. Elementarna zavarovanja (proti ognju, transportu in toči).

V teh zavarovalnih oddelkih leta 1881 v gotovem
denarji sprejete premije znašale so gld. 6,830.680— in če
se prišteva rezerva premij iz prejšnjih let, na goldinarjev
8,429.024—.

Nekolekovane prošnje naj se vložé po dotičnih
c. kr. okrajnih glavarstvih, v Ljubljani po mestnem
magistratu

do 10. avgusta 1882

Za taiste sirote, za katere se je uže v teku
tega leta deželni odbor naprosil, da naj jih v siro-
tišnico sprejme, in odlok dotičnim osobam še nij
došel, nij treba zdaj prošenj ponavljati, ker se bo
pri prihodnjem podeljenji na taiste po mogočesti pri-
merni ozir jemal.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 10. julija 1882.

Deželni glavar: Thurn.

VALVAZOR,

nevezan, Krajčeva izdaja, se po nizkej ceni prodá. Izvé
se iz prijaznosti pri upravnistvu „Slov. Naroda“. (450—3)

Glavni zastopnik Riunione Adriatica di Sicurtà za Kranjsko je

G. J. PERDAN,

trgovca in hišen posestnik, cesarja Josipa trg v Ljubljani.

(459)

V knjigarni J. GIONTINI-ja v Ljubljani
dobiva se brošura:

Pravda o slovenskem šestomeru.
Odgovor mariborskemu šestomeriku g. Janku Pajku.
Cena 25 kr., po pošti 30 kr. (445—3)

Učiteljski pripravnik IV. tečaja želi
v predmetih za ljudske šole
čez počitnice in tudi na dalje poučevati. (464)

Hiša št. 25 v Kamniku
z vrtom in hlevom, ki ima v pritličji sobo s kuhinjo,
shrambo in dvema kletmi, v prvem nadstropju pa 3 sobe,
se takoj **proda**. — Natančneje pove opravništvo „Sloven-
skega Naroda“. (463—1)

Stara gostilnica
v velikej župnijski vasi, v **Št. Vidu** na **Dolenj-**
skem, z več sobami in kletmi, živinskimi hlevi in vrtom,
za vsako obrtnijo in kupčijo pripravna, daje se na več let
v **najem**. — Natančneje pove iz prijaznosti administracija
tega lista. (446—2)

Lepe in po ceni
klobuke in čepke,
kakor tudi
kožuhovino
prodaja (506—43)
Anton Krejči,
v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Obče priznana kot jako izvrstno izdelana
podoba
dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega,
je izšla. V originalu naslikal in v oljato barvenem
tisku izvrstno izvršila sta jo c. kr. dvorna tiskarna
in artistični zavod g. Reifensteina na Dunaji.
Podoba
v oljato barvenem tisku 63 cm. široka, 79 cm. visoka,
nerazpeta gld. 3; na platnu razpeta v 10 cm. širokem
baroque okviru gld. 6-50 in v 13 cm. širokem okviru
gld. 8, dalje v velikosti 55—68 cm. z 10 cm. širokem
baroque okvirom gld. 5-80.
Čistega dohodka teh podob namenjena je polovica za
„Narodni dom“ in za zidanje cerkve srea Jezusovega.
Z odličnim spoštovanjem
(308—9) **Fran Kolman,**
zaloga stekla in porcelana v Ljubljani.

Bilard,

jako dobro ohranjen, z vso opravo vred, se zaradi pomanj-
kanja prostora ceno prodaja. — Natančneje o tem pove
Fran Arko
v Dolenjem Logatci. (455—3)

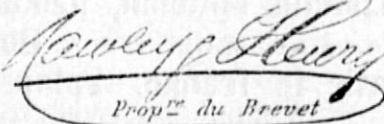
Začetek kupčije.
Jemljem si čast naznanjati velečestitemu ob-
činstvu, da sem pričel svoje
trgovino z jermenimi in torbami,
prav trdno in dobro, po angleških, francoskih in du-
najskih oblikah izdelanimi, in dovoljujem si, za prav
mnoga naročila priporočati se velečestitemu občinstvu.
Popravlja se točno in dobro.
Anton Košir,
(462—1) **jermenar in torbar.**
v Ljubljani, gledališke ulice šte. 6.

J. ANDEL-a
noviciznajdeni
prekomorski prah
umori
stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mrav-
ljince, prešičke, ptične črviče, sploh vse žu-
želke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od
žuželkine zalege **ne ostane nobenega sledu.**
Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri
J. ANDEL-u,
13, „pri črnem psu“, Hussgasse 13,
(Dominikanergasse 13, Kettengasse 11.)
v **PRAGI.**
V **Ljubljani** pri **Albinu Sličarji,** trgovcu.
Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po
plakatih. (460—1)

EPILEPSIJO

(božjast) **ozdravi indijski zeliški sok,** ki se kot po-
sebnost, da kot jedino sredstvo z najboljšim vspehom rabi
zoper božjast. (218—33)
Božjastni se hitro in srečno ozdravi, ako štirikrat ali
petkrat na dan tega soka po 15 kapljic na sladkorji zavžije.
Celo najstarejša in najzlobnejša bolezen se ublaži in naposled
popolnem odpravi.
Dobiva se **flacon** po **20 kr.** v skoraj vseh lekarnah
Avstro-Ogerske, a v **Ljubljani** ima ta sok lekarnar g. **Julij**
pl. Trnkoczy, v **Jičinu** pa prirejevalatelj **Rudolf Stahl,**
emer. lekarnar.
S pošto se menj kot 2 flacona ne pošilja.

ADOLF EBERL,
fabrikant oljnatih barv, laka in firneža.
Prodaja na debelo in drobno.
ZALOGA: (270—12)
V **Ljubljani,** na **Marijinem trgu,**
poleg **Franciškanskega mostu.**

NAJBOLJŠI
PAPIR ZA CIGARETE
JE
LE HOUBLON
Francoski fabrikat.
PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!
(Pravi je ta papir za cigarete samo
tedaj, če ima vsak list znamko **LE**
HOUBLON in vsak karton nosi
varstveno znamko in signaturo.)

Cawley & Henry, al enige Fabrikanten, PARIS
Soleils Fabricants brevets des Marques :
PAPIER ANANAS **LE DRAPEAU NATIONAL**
Couleur Mals Blanc ou Mals
Vraité s papiers 495 mm d chaque Pays

(159—9)

V. LOBENWEIN
fotografični atelier
v hotelu „pri slonu“.
Fotografira se vsak dan. (63—27)

Dr. Sprangerjeve
kapljice za želodec,
priporočane od zdravniških avtoritet,
pomagajo takoj, če ima človek krč v želodci, migreni, feber,
šepanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli,
če ima krč v pr. ih, masno zgago. Telo se hitro očisti.
V
bramorih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in
kislino. Davici in tifusu vzamejo vso zlobnost in vročino,
če se zavzvajajo po 1/4 žličke vsako uro, ter varujejo nalez-
ljivosti. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se
poskusi z majhnim ter se prepriča, kako hitro pomaga to
zdravilo, katero prodaja lekarnar g. **J. Svoboda** v Ljub-
ljani, a flacon 30 in 50 kr. av. vej. (247—98)

Goldinarjev **213.550** Goldinarjev
vredno je vkup vseh tisoč oficijalnih dobitkov velike

TRŽAŠKE RAZSTAVINE LOTERIJE.

Prvi glavni dobitek v zlatu ali gotovini gold. **50.000**
Drugi dobitek v zlatu ali gotovini gold. **20.000**
Tretji dobitek v zlatu ali gotovini gold. **10.000**

Dalje obseza ta loterija še jeden dobitek, vreden gold. 10.000, štiri po gold. 5000, pet po
gold. 3000, petnajst po gold. 1000, trideset po gold. 500, petdeset po gold. 300, petdeset po gold. 200,
sto po gold. 100, dve sto po gold. 50, pet sto dva in štirideset dobitkov po gold. 25. Razen tega
mnogo drugih dobitkov, reči, ki so izpostavljene in so jih darovali razstavljalci.

Jeden loz 50 novčičev.

Kdor hoče razprodajati loze
obrni se takoj na

loterijski oddelek tržaške razstave
v **Trstu, Piazza Grande 2.**

Kdor si naroči posamičnih lozov, pridejati je 15 novcev za poštarino.

(428—6)

Lozi dobivajo se v **Ljubljani** pri **Kranjskej banki** za kupčijo in trgovino.

TRST

1882.

Pod protektoratom Nj. ces. Veličanstva gospoda nadvojvode Karla Ludvika. Avstrijsko-ogerska obrtna in kmetijska razstava.

Največja avstrijsko-ogerska razstava izza 1873. leta. Krasno leži ob morji v divnem zalivu Muggia. Odličen spored. Izvrstna restavracija. Veselice na morji in na suhem. Gledališča in koncerti. Morske kopeli. Zabavna popotovanja v Postojino, Oglej, Benetke, v Reko, Polo. (365-3)

Odpre se 1. avgusta. Znižane vožne cene. Konča se 15. novembra.

Razstavna loterija, 1000 dobitkov, vredni 213.550 gld. a. v., glavni dobiček 50.000 gld. a. v., 20.000, 10.000 itd. Loži po 50 novčičev pri vseh loteristih, trafikantih itd.

Važno za kmetovalce!

Marsikateremu gotovo v veliko olajšavo prodajajo se tudi na obroke po prav ugodnih pogojih dobro znane Lanz-ove

ročne mlatilnice, slamoreznice itd.,

katerih se je v malo letih izdelalo in razpečalo ogromno število 98 tisoč komadov, kar je gotovo najboljšo priporočilo. — Tedaj na noge! Združite se po dva ali več skupaj in ne zamudite ugodne prilike, kajti korist glede dela in časa je toliko, da se kupljeni stroj prav kmalu sam izplača.

Pojasnila in ilustrovane cenike brezplačno razpošilja zastopništvo in zaloga pri A. Debevču

v Ljubljani, Rimska cesta št. 19. (448-3)

Optični institut

E. REXINGER-ja

v Ljubljani. (225-15)

Specijalitete za one, ki potrebujejo očal.

Velika kompletna zaloga najnovejših in kot praktično priznanih optičnih, fizikalčnih in matematičnih rečij; zelo nizke, stalne cene. Obširne cenilnike na zahtevanje gratis in franko. Vplačevanje na obroke pri zneskih od 5 gld. više brez povišanja cene se blagovoljno dovoli. Poprave dotičnih stvari se izvršujejo dobro in natanko.

Graverska dela

vsake vrste se oskrbje zelo dobro in cenó.

Ign. Thomanova vdova,

v Kravjej dolini št. 12,

priporoča (314-3)

svojo zalogo dovršenih

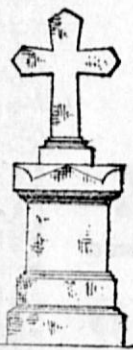
nagrobni spomenikov

ter izvršuje prav po ceni vsa v kamenosekarsko obrt pripadajoča dela.

Dobro, točno in po ceni izvršuje tudi

altarje

in druga cerkvena dela.

Naizvrstnejša oživiljajoča pijača z vinom ali

ovočnimi sokovi je

Radenska slatina.

Ona vpliva pri protinu, pri kamnih v žolči, mehurji in ledvicah, pri kataru respiracijskega trakta, pri kataru v bronhi-
jah in želodci, pri tuberkulozi, pri žganji sodo, hemoroidih, skrofulozi, impotenci in drugih živčnih boleznih.

Kiselovodne-železne in sladkovodne kopeli.

(Železniška postaja Spielfeld).

Vprašanja in naročila na stanovanja in rudniške vode naj se adresirajo na kiselovodni kopelni zavod v Radeni (Radein, v Ljutomerškem okraji), pošta Radgona v Stajerskej. Zaloga Radenskih kiselih voda v vsaki solidnej prodajalnici rudniških voda.

V Ljubljani pri J. Lassniku; v Mariboru pri A. Gaudestu; v Celji pri J. Rauchu; v Varaždinu pri A. Mosesu. (274-9)

Pozora vredna, reelna

RAZPRODAJA!

Zaradi popolno nove uredbe in preustrojitve prodajalnih prostorov, želim zalogo svojo:

modnega blaga za gospode in gospé,
moškega in ženskega perila,
zalogo plašcev za dame,
volnene robe in svitkovine itd.

spečati ter se bodo vsi predmeti razprodavali

le do 1. avgusta t. l.

po zelo znižanih cenah.

Ugon Fisoher,

Ljubljana, Prešernov trg.

Dostavek: Po zaključenej razprodaji prodaja se tudi portal in štacunska oprava. (454-2)

Ces. kralj.

izklj. priv.

Restitucijski flujid za konje

Frana Ivana Kwizde v Korneuburgu,

c. kr. dvornega založnika.

Ta je za celi avstrijsko-ogersko in italijansko državo izključljivo privilegirani in se je rabil v konjarnicah Nj. Veličanstev kraljice angleške, kralja pruskega, cesarja nemškega, kralja švedskega, kakor tudi mnogih visokih
oseb z izredno dobrim uspehom,

in služi po večletnih poskušanjih v okrepevo pred in po večjem trpljenji, kakor tudi kot podkreplilo pri zdravljenji zunanjih boleznij, trganja, revmatizma, izvinjenih udov, okorelosti kit in mišic itd. — 1 steklenica 1 gld. 40 kr.

Gospodu Franu Ivanu Kwizdi, c. kr. dvornemu založniku, v Korneuburgu.

Lansko leto prejel sem od Vas nekaj steklenic Vašega c. kr. priv. restitucijskega flujida: z njegovimi uspehi zadovoljen sem bil neizmerno, ker služil mi je preizvrstno; za tega delj prosim, poslati mi z nova tega c. kr. priv. restitucijskega flujida in sicer več, kot poprej.

Grad Ilbenstadt v Hessen-Darmstadt, v 20. dan junija 1878.

Friderik grof Alt-Leiningen Westerburg.

Preblagorodnemu gospodu vitezu pl. Sinimberghi, via Condotti, Rim.

Častiti gospod!

Štejem si v dolžnost, Vam naznanjati, da je prijazno mi doposlani c. kr. priv. restitucijski flujid Frana Iv. Kwizde, c. kr. dvornega založnika v Korneuburgu, izvrsten pripomoček, ki sem ga rabil v dveh prilikah, namreč pri revmatizmu, ki se je ravno pričel na hrbtu oslice, in pa, ko so se konju žile razteguile nad kopitom, in sicer s čudovitim vsp. hom.

V Rimu, v 16. dan aprila 1881.

Spoštovanjem

A. Caviglia, doktor živino-zdravilstva.

Dobé se gori imenovani preparati pri naslednjih firmah:

V Ljubljani: W. Mayr, lekar; J. Swoboda, lekar; H. L. Wencel. V Loki: Karol Fabiani, lekar. V Celji: A. Marek, lekar; J. Kupferschmidt, lekar; Karol Krisper; Fran Janesch. V Krškem: F. Bömsches, lekar. V Kranji: Karol Šavnik, lekar; Karol Puppo. V Wietingu: W. König.

Razen tega nahajajo se skoraj po vseh mestih in trgih kronovine zaloge, ki se časih po raznih listih naznanjajo. (216)

Le pravo, če je vrat steklenice z rudečim papirnatim odrezkom zaprt, ki nosi moj spodaj zaznamovani faksimile in mojo varstveno znamko.

Kdor mi ponarejalca moje zavarovane znamke tako skaže, da ga morem tožiti, dobi odškodnine do 500 gld.

Fr. Kwizde
H. H. Hofmeister